

TALOUSARVIOALOITE 188/2006 vp

Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimiin ehdotetun määrärahan vähentäminen

Eduskunnalle

Työministeriön momentin 34.06.51 työllistämis-, koulutus- ja erityistoimien määrärahoja saa käyttää muun muassa seuraaviin tarkoituksiin: työvoimapoliittiseen aikuiskoulutukseen, palkkatukeen ja työllistämiseen valtionhallinnolle, työvoiman liikkuvuuden edistämiseen, työllisyyspoliittiseen projektitukeen, julkisten työvoimapalvelujen erityistoimiin jne.

Työttömien määrä on tänä vuonna laskenut noin 50 000 henkilöllä. Työvoimakoulutuksessa on parhaillaan noin 20 000 työtöntä. Tämän vuoden alussa vastaava luku oli yli 28 000, ja vuonna 2005 koulutuksissa oli keskimäärin vajaat 30 000 henkilöä. Työttömiä työnhakijoita oli vuonna 2003 yli 280 000, ja tuolloin työllistämis-, koulutus- ja erityistoimien rahoitukseen oli varattu 467 miljoonaa euroa. Tällä hetkellä työttömiä on n. 100 000 vähemmän, noin 180 000, mutta talousarvioesityksessä esitetyt varat ovat nousseet peräti 516 miljoonaan euroon.

Työllistämiskoulutuksista todetaan työministeriön sivulla seuraavaa: "Työvoimapoliittinen aikuiskoulutus (työvoimakoulutus) on työhallinnon rahoittamaa koulutusta, joka on opiskelijoille maksutonta. Työvoimakoulutus on suunniteltu ensi sijassa työttömille työnhakijoille ja työttömyyden uhkaamille 20 vuotta täyttäneille henkilöille. Tietyin edellytyksin myös muut henkilöt kuten työssä olevat ja työvoiman ulkopuolella olevat voivat osallistua koulutukseen. Koulutuksen sisältö vastaa yleensä muun aikuiskoulutuksen, esimerkiksi omaehtoisen aikuiskoulutuksen, opetussisältöjä. Usein koulutus on ammatti-

tutkintoon tai sen osaan tähtäävää. Työvoimakoulutuksen tavoitteena on antaa koulutusta, joka parantaa työhön sijoittumisedellytyksiä."

Työttömien määrä on vähentynyt, samoin myös työvoimakoulutuksissa olevien työttömien määrä. Jotta työtön ei menetä työttömyyskorvaustaan, hänen on osallistuttava työllistämiskoulutuksiin. Työllistämiskoulutusten tavoitteena on parantaa työttömän työhön sijoittumisedellytyksiä. Valitettavan usein koulutukset ovat olleet huonolaatuisia, sisällöltään köyhiä ja ovat ennemminkin nimellisesti järjestettyjä kuin varsinaisesti työttömän kehittymistä edistäviä. Useat työttömät ovat kokeneet koulutuksen ajan hukana ja heidän aliarvioimisenaan. Myös muut näennäiset, työllisyystilastojen kaunistelemiseen tähtäävien toimenpiteiden rahoitus tulisi leikata. Erilaisten näennäisten toimenpiteiden sijaan tulee löytää ratkaisuja, jotka kohentavat työttömän tilannetta pidemmäksi aikaa.

Kesällä 2006 julkaistiin Työvoimapoliittisten toimenpiteiden vaikutusten arviointiraportti. Raportin mukaan valmentava työvoimakoulutus ja julkiselle sektorille tapahtuva tukityöllistäminen osoittautuivat varsin tehottomiksi. Vajaan neljän vuoden tarkasteluaikana toimenpiteiden työllisyysvaikutukset olivat kovin vaihtelevat. Ammattillisen työvoimakoulutuksen vaikutukset avoimeen työllisyyteen vaihtelivat suuresti eri aloittamisajankohtien ja seuranta-ajankohtien suhteen. Keskimäärin vaikutus jäi kuitenkin alle kymmenen prosenttiyksikön. Valmentavan työvoimakoulutuksen työllisyysvaikutus pysytteli

koko seuranta-ajan lähellä nollaa. Erityisesti työttömyyden alkupuolella aloitetut valmentavat työvoimakoulutusjaksot osoittautuivat kaltaistamismenetelmän perusteella tehottomiksi. Sen sijaan pidempään (12 kuukautta) työttömänä olleilla työllisyysvaikutukset olivat vähän paremmat. Työttömien määrä on vähentynyt. Erilaisten työllistämiskoulutusten tehokkuus ja panos-tuotto -suhde on vähintäänkin kyseenalainen. Tästä huolimatta työllistämis-, koulutus- ja erityistoimien rahoitusta ollaan jälleen talousarvio-

esityksessä kasvattamassa. Näillä nykyisen muotoisilla toimilla ei saavuteta työttömien kannalta tarvittavia tuloksia.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta vähentää valtion vuoden 2007 talousarvion momentilta 34.06.51 55 000 000 euroa työllistämis-, koulutus- ja erityistoimiin ehdotetusta määrärahasta.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2006

Pertti Hemmilä /kok
Reijo Paajanen /kok